

LA LUA I EL MUSEU DELS TITELLES

Conte

Avui és un dia molt important per als habitants de la vila Putxití. Fa molt de temps que esperen la inauguració del Museu dels Titelles. Se n'obriran les portes durant la Diada de Sant Jordi. Tota la vila hi està convidada.

La Lua està molt contenta. Hi anirà amb el seu titella, en Dramí. És un drac petit i de color verd. Té la boca oberta i els ulls sortits. Acostuma a posar-se'l al dit índex. Va ser el regal que va tenir quan li varen diagnosticar la sordesa.

El vent bufa fort i fa moure les fulles dels arbres molt de pressa. La Lua no sent els sons exteriors, però, quan el vent li pica la cara, somriu. Alça el dit i fa que en Dramí voli. El seu titella és tan bonic!

Casa de la Lua és a prop del museu. Aviat hi arriben. Dins hi ha força gent. Molts nens i nenes van disfressats de cavallers i princeses. Les famílies van amunt i avall entre rialles i corredisses. Tothom observa els putxinel·lis i els titelles que hi ha dins i fora de les vitrines de vidre. La Lua ho mira tot amb atenció.

índex: dit de la mà que es troba entre el dit gros i el dit del cor.

sordesa: fet de ser sord.

exterior: de fora.

alçar: aixecar.

corredissa: fet de córrer.

putxinel·li: titella de quant.

vitrina: moble amb parets de vidre per veure el que hi ha dins.

discurs: allò que algú diu en veu alta davant d'un públic.

amuntegar-se: ajuntar-se formant un munt.

auditori: espai tancat on es fan actes per al públic.

multitud: gran quantitat de persones.

serè: tranquil.

Veu coses meravelloses i vol que el seu titella també les vegi. Junts fan el recorregut sense perdre's cap detall. Com més avancen, més gent hi troben.

Cada vegada és més difícil caminar i la Lua se sent una mica cansada. A més, li fa mal el braç de tenir-lo alçat. Però els pares insisteixen a arribar fins al final. Continuen i es troben l'alcalde de Putxiti, que està a punt de fer un discurs. La gent s'amuntega. S'apaga el llum i tothom pica de mans.

És en aquest moment que la Lua s'adona que el drac Dramí no és dalt del seu dit. On s'ha ficat? Ha de buscar el seu titella urgentment. S'ajup i veu cames, pantalons i alguna faldilla. Avança a poc a poc. Passa entre la gent sense molestar. Ha d'anar amb compte. La gent es mou en direcció cap a l'escenari. Sembla que l'auditori crida i pica fort de mans. L'alcalde saluda i fa un petit gir.

Aleshores, la Lua veu que darrere els pantalons de l'alcalde hi ha el drac Dramí enganxat de cap per avall. Sense esperar ni un segon, es posa de quatre grapes i avança entre la multitud. Ha de recuperar el seu titella com sigui. Per fi arriba a l'escenari, s'aixeca de terra i desenganxa el titella a poc a poc. L'alcalde continua parlant sense adonar-se del que passa. La Lua es retroba amb els pares. Per sort, tot ha anat bé.

Ara ja més serens, gaudeixen de l'actuació de la llegenda de sant Jordi en directe. Hi apareixen el rei, el castell, la princesa, el cavaller sant Jordi, el drac i molts altres titelles.

La Lua, els seus pares i el drac Dramí marxen satisfets d'haver passat un dia ben bonic al Museu dels Titelles. De camí cap a casa, la Lua juga a ser el cavaller sant Jordi i persegueix el seu titella. Això sí, quan hi tornin, se'l lligarà ben fort al dit per no perdre'l!

Sara Genovart

ELS OCELLS HAN ARRIBAT

Cal·ligrama

Els ocells han arribat amb
cant: Aï! quina feua poder cantar!
Tot reuix amb nosaltres!
canten tot volant!
és la primavera!

TIRALLONGA DE MONOSÍ·LABS

DÉU: I tu, què vols?	Un xic de bé i un xic de mal. Un poc de mel i un poc de fel.	I un poc de groc i un xic de gris i un xic de verd. I un xic de blau.	Un poc de sant i un xic de drac. Un xic de risc i un poc de res —i un poc de rus.	I un poc de porc. I un xic de parc.
JO: Doncs jo sols vull —ei, si pot ser—: Un poc de fam i un xic de pa. Un poc de fred i un poc de foc. Un xic de son i un poc de llit. Un xic de set i un poc de vi i un poc de llet.	I un poc de nit i un xic de por, i un poc de pit i un xic de cor i un poc de crit. I un xic de llum i un xic de so: un poc de llamp i un xic de tro.	Un poc de tren i un poc de nau; i un xic de rem. Un xic de vent. I un poc de neu. I un poc de rou. I un poc de veu —i un poc de vot. I un poc de cant. I un xic de vers. I un xic de ball.	I un tros de camp i un xic de fruit; un tros de clos prop de la llar amb aus i flors. I un poc de bosc amb pins i brins. I un xic de font. I un xic de riu i un poc de rec i un poc de pont. I un poc de gorg.	Un poc de gust i un xic de rang. I a més del meu un poc del seu i un xic del llur. Vull ser: ruc? clerc? bell? lleig? dret? tort? gras? prim? llest? llosc? nou? vell? ferm? flac? bla? dur? buit? ple? dolç? tosc? sec? moll? greu? lleu? curt? llarg? fosc? clar? xaix? fi? Un poc de tot.
I un poc de pau.	Un poc de goig i un xic de bes i un poc de coit.	I d'art. I d'or.	I un poc de mar i un xic de port.	I a més, què vull?
Un poc de pas, un poc de pes i un poc de pis.	I un xic de gos.	Un poc de peix. I un poc de greix.	I un poc de llor.	Un xic de seny. I un poc de temps.
I un xic de niu.	I un poc de gas.	I un xic de feix. I un poc de gruix. I un poc de carn i un poc de sang; i un poc de pèl. I un poc de fang i un xic de pols.	Un xic de lli i un poc de cuir i un poc de pell i un xic de fil.	I un xic de món.
Un xic de pic i un poc de pac o un xic de sou i un xic de xec.	Un poc del fort i un poc del flux. I un poc de rom i un poc de fum.		Un poc de lluc i un xic de suc.	I un poc de sort.
I un poc de sol i un poc de sal. I un poc de cel.	Un poc de lloc. I un poc de joc —tres reis, dos nous.	Un xic de flam i un poc de gel.		I un poc de mort. I un poc de Vós. Ei, si pot ser.

Pere Quart

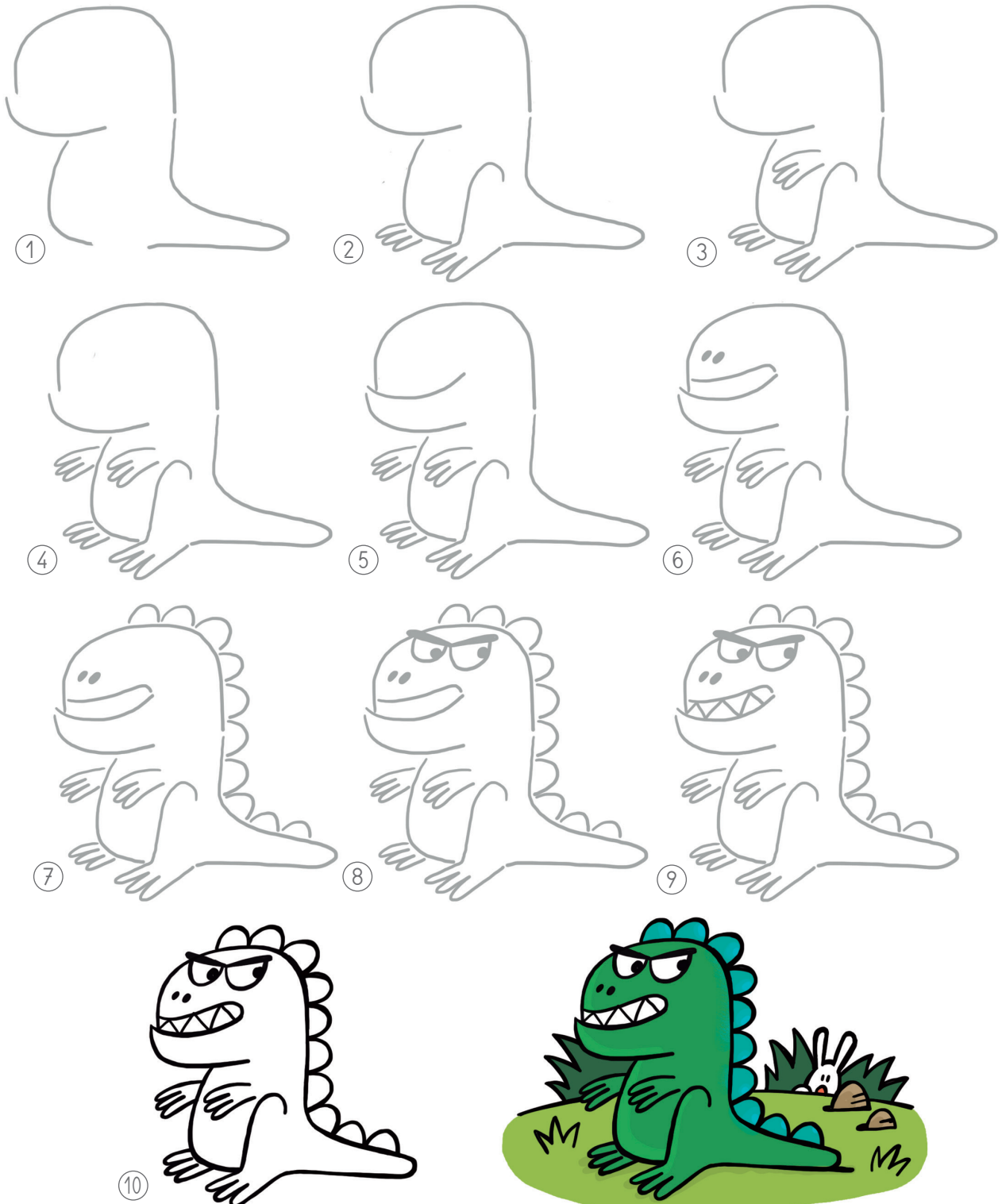
DIBUIXAR UN DRAC

Instruccions

Ara dibuixarem un drac.

Material: un full de paper o cartolina, un llapis, una goma d'esborrar i uns quants llapis de colors.

Procediment: segueix els passos de cada dibuix.

SANT JORDI I EL DRAC EN L'ART

Reportatge

Sant Jordi és un sant bastant famós. No només és el patró de Catalunya, sinó que també l'és d'Anglaterra, Geòrgia, Portugal i la ciutat de Gènova, per exemple. La llegenda de sant Jordi és coneguda a molts llocs i, encara que segons la tradició catalana passa a Montblanc, en altres països se situa en altres poblacions, com ara Silca, una ciutat de Líbia.

Tampoc és estrany, doncs, que sant Jordi hagi aparegut a molts quadres al llarg de la història. Una d'aquestes pintures és la titulada *Lluita de sant Jordi i el drac*, un gran quadre de Peter Paulus Rubens, un pintor flamenc del segle XVII. A l'escena, hi veiem un sant Jordi fort, corpulent i majestuós, com les figures de l'art antic que Rubens admirava.

A sota del quadre, en canvi, hi ha el monstre derrotat, ajagut, amb els ulls astorats, que intenta treure's de la boca la llança que sant Jordi li ha clavat. Al fons, hi ha la princesa, amb els cabells llargs i vestida amb robes blaves de gran riquesa, que mira la lluita entre sant Jordi i la bèstia. Un dels elements que també hi destaca és el gran cavall blanc, al bell mig del quadre, que li dona llum i moviment.

Segons els experts en art, per pintar l'animal, Rubens es va basar en els treballs de Leonardo da Vinci sobre els cavalls. Rubens, de fet, estava fascinat per les obres d'artistes italians d'entre els segles XV i XVI, grans artistes com Miquel Àngel, Ticià o el mateix Leonardo. Aquesta influència es veu clarament en les seves obres, que s'hi inspiren. Encara més: es creu que aquesta pintura sobre sant Jordi podria haver-se basat en un quadre de Ticià. El que avui encara és un misteri, però, és qui va encarregar aquesta pintura a Rubens.

Al juny de l'any 1640, quan Rubens va morir, la seva família va voler vendre obres seves. Rubens era un artista molt conegut i valorat, i les famílies poderoses en volien tenir obres. Va ser en aquell moment que el rei espanyol, Felip IV, va tenir l'oportunitat de comprar aquest quadre, que Rubens va pintar en la seva joventut. Així, el rei va poder augmentar la col·lecció de pintures de Rubens que ja posseïa. Actualment, aquest quadre està exposat al Museu del Prado de Madrid.

patró: sant que, segons la tradició, protegeix una ciutat, una professió, etc.

flamenc: de Flandes, territori que actualment ocupa el nord de Bèlgica.

corpulent: amb un cos gran.

majestuós: que transmet grandesa i respecte.

astorat: espantat.

inspirar-se: basar-se, tenir en ment, agafar una idea a partir d'alguna cosa.

JOAN TURU

Entrevista

En Joan Turu és un dels dibuixants més coneguts de casa nostra. Segurament heu vist les seves il·lustracions a contes com ara *Tinc un volcà* o *Cua de sirena*. Però els seus dibuixos no només són al paper: els veiem també a murals d'escoles, a bates de mestres i per les xarxes socials, on té milers de seguidors. Li encanta la seva feina i diu que treballar a prop dels nens i nenes li dona molta energia.

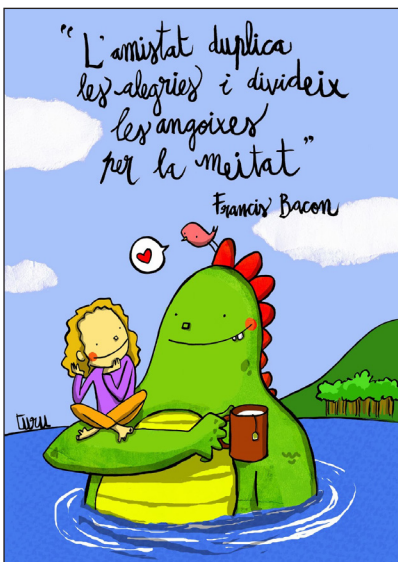

D'on creus que et ve la passió pel dibuix? Sempre t'ha agradat tant?

Quan algú em fa aquesta pregunta, li responc: «I tu, quant fa que no dibuixes?» Fixa't que a gairebé tots els nens els agrada dibuixar i pintar, però, a mesura que es van fent grans, els jutgen i ho deixen de fer. Jo he tingut la sort de mantenir aquesta afició! Crec que m'agrada tant perquè és una manera d'expressar-me, de mostrar el que em preocupa o el que m'alegra. Hi ha gent que ho fa amb paraules i jo ho faig amb els colors!

De petit ja volies ser il·lustrador? Tenies clar que estudiaries dibuix?

Sempre m'ha agradat molt dibuixar, però no recordo que volgués ser il·lustrador, la veritat. Vaig començar estudiant publicitat. Però ho vaig deixar aviat, perquè em vaig adonar que la publicitat serveix sobretot perquè les empreses facin diners... i no m'hi veia. Després vaig fer fisioteràpia un any. Un dia, vaig veure la pila de dibuixos que tenia i vaig pensar: «Prova-ho!» Vaig estudiar il·lustració a l'Escola d'Art de Manresa i després vaig fer la carrera de magisteri. El primer encàrrec que vaig tenir va ser la tira còmica de la revista del poble. També feia pintures murals per a amics que tenien fills i els volien pintar l'habitació.

Un dia, vaig veure la pila de dibuixos que tenia i vaig pensar: «Prova-ho!» Vaig estudiar il·lustració a l'Escola d'Art de Manresa i després vaig fer la carrera de magisteri. El primer encàrrec que vaig tenir va ser la tira còmica de la revista del poble. També feia pintures murals per a amics que tenien fills i els volien pintar l'habitació.

Què és el que més t'agrada de dibuixar murals a les escoles?

Que els nens són molt autèntics i tenen molta vitalitat! Espero que m'encomanin tota aquesta energia! Ho he vist de prop tots els anys que he estat monitor de menjador, d'extraescolars, d'esplai; quan vaig estudiar magisteri... Fer murals em permet treballar al seu costat i això és molt enriquidor. A més, com que normalment dibuixo tancat al taller, fer murals també em permet sortir i conèixer com treballen a les escoles. El món de l'educació també m'interessa molt.

Hi ha diferències entre un dibuix adreçat a adults i un altre per a nens?

Bé, els dibuixos per a infants han de ser molt clars, amb poca informació i contrast de colors. El missatge s'ha de veure ben ràpidament. En canvi, si és per a adults, pot ser un dibuix més complicat. Però, al mateix temps, de vegades aquestes diferències no són importants. Per exemple, a la meua biblioteca hi tinc contes que estan pensats per a nens de tres anys i a mi m'encanten!

Per veure una mostra de les seves creacions:

www.joanturu.cat

Per què a molts dels teus dibuixos hi ha un ocellet en algun racó?

Primer, perquè és una mena de signatura. Així, la gent que veu el dibuix pot reconèixer que l'he fet jo. I també perquè representa una mena de veu que et parla: fixa't que sovint xiula un cor, que vol dir que m'agradaria que tinguéssim una societat més amorosa i més justa.

Penses que veure un dibuix ens pot fer pensar i, fins i tot, ajudar a canviar el món?

Això s'hauria de preguntar a les persones que el miren, suposo. Jo quan dibuixo intento comunicar-me, expressar una idea. I, si hi ha persones que veient un dibuix es miren les coses d'una altra manera, el mèrit és d'elles: vol dir que són persones que volen aprendre i estan disposades a canviar elles mateixes i, de mica en mica, el món. Si no ho volen fer, encara que el dibuix sigui molt bo, no hi ha res a fer. Hem de tenir la ment oberta! Estaria bé que ens fixéssim més en els dibuixos dels contes, per exemple. Sovint no se'ls dona gaire importància, però poden dir més coses del que pot semblar.

Per il·lustrar contes, treballes amb llapis, bolígrafs i retoladors, o bé amb l'ordinador?

Per als contes, normalment faig la línia amb llapis. Llavors, repasso la línia amb el pinzell i aco-loreixo el dibuix a l'ordinador. Però també m'agrada experimentar i provar coses noves, com en l'últim llibre, on he fet servir l'aquarel·la. De tota manera, sí que és veritat que, tot i fer servir diverses tècniques, al final treballo força amb l'ordinador.

Penses que dibuixar és una bona afició?

I tant. Si t'agrada, és una afició meravellosa. I crec que és molt important quan som petits. De vegades, expliquem millor com ens sentim o què pensem amb un dibuix que amb les paraules. Per això, les persones grans hauríem de mirar-nos bé què dibuixen els més petits! Ens poden estar explicant un munt de coses d'ells mateixos. Si ens hi fixem, els podem entendre millor i, si cal, també ajudar-los o animar-los si ho necessiten.

Què diries a un nen o nena que vulgui ser dibuixant?

Doncs, primer de tot, que gaudeixi dibuixant. I també que no es compari amb els altres. Això també m'ho hauria d'aplicar a mi mateix, perquè, de vegades, em comparo amb altres dibuixants i em desanimo... Però l'important no és comparar-se amb els altres, sinó amb un mateix. Veure que vas millorant, que t'ho passes bé mentre dibuixes, que vas aprenent amb cada dibuix. Penso que acaba sent més important tot el procés que has fet, des que has pensat el dibuix fins que l'has acabat, que no pas el dibuix final.

Com et veus d'aquí a deu anys? Penses que et cansaràs de dibuixar?

Em sembla que no me'n cansaré mai, de dibuixar! De fet, aquests dies que som a casa no puc dibuixar tant com normalment i ho noto molt. D'aquí a deu anys, m'agradaria continuar escrivint i dibuixant llibres. També tinc el somni d'obrir un taller per fer-hi extraescolars, quan els meus fills siguin més grans. Tant de bo d'aquí a deu anys ja estigui en marxa!

Quin consell donaries als nens i nenes per a aquests dies de confinament?

Que respirin fort i que omplin bé els pulmons! També els diria que dibuixin, clar. Que posin la imaginació en moviment i que creïn! I que gaudeixin tant com puguin en família.

Quedar-te
a casa
és cuidar-nos!

Pintem aquests exploradors de la natura

Sopa de lletres

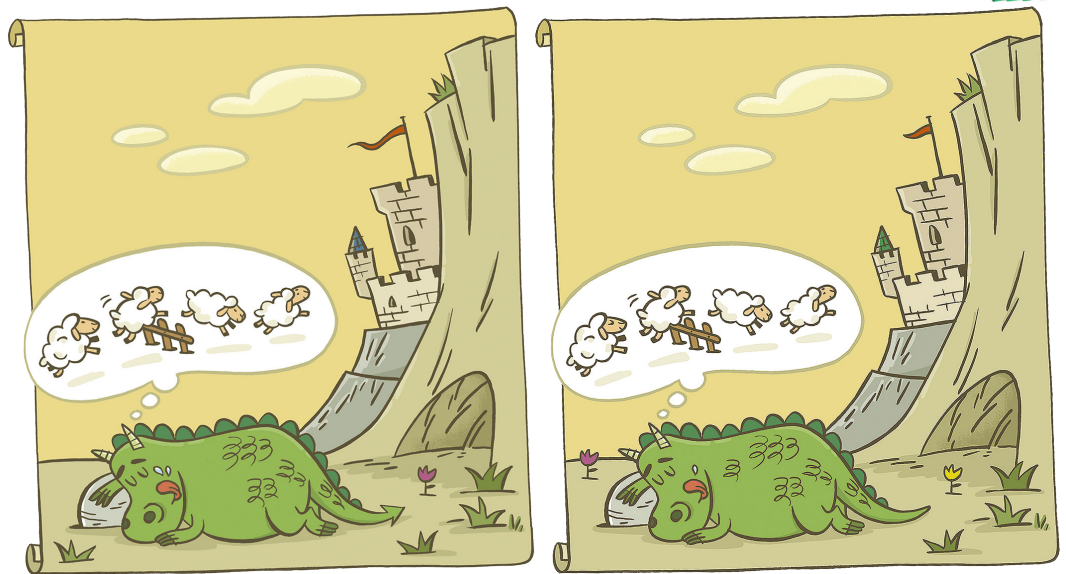
Hi ha amagats 8 noms d'éssers fantàstics.

F	Í	U	P	À	T	S	I	R	E	N	A	C	O
F	C	U	Y	X	F	F	A	M	L	C	I	A	S
H	D	W	N	M	O	G	A	M	M	B	O	Í	R
T	M	D	F	U	L	E	N	É	T	G	A	Z	O
Y	J	G	F	F	L	I	M	A	H	G	H	N	K
H	O	M	E	D	E	L	S	A	C	E	U	U	U
E	U	F	A	Ò	T	C	U	C	A	F	E	R	A
À	S	X	E	U	J	T	N	A	M	S	A	Q	I
I	R	I	Y	Y	A	Í	O	M	J	À	X	L	F
H	O	M	E	D	E	L	S	N	A	S	S	O	S
Q	U	I	M	E	R	A	P	B	I	L	M	D	E
F	U	M	E	R	A	R	D	R	A	C	D	D	E
À	D	T	X	W	P	R	T	É	E	G	O	À	B

Sudoku

1		3	2		
	4		1		
5	3	6			2
			5	6	3
6				4	
3					

Troba-hi 10 diferències

Endevinalles

Soc molt petit i esquifit,
mes poso fi a tot escrit.
Endevineu qui és qui?

En fan els paletes,
fusters i ferrers;
músics i arquitectes,
marins i barbers.
Quina cosa és?

Ordena-les alfabèticament

Aranja,.....

SOLUCIONS

Pintem aquests exploradors de la natura

Sopa de lletres

Hi ha amagats 8 noms d'éssers fantàstics.

F	Í	U	P	À	T	S	I	R	E	N	A	C	O
F	C	U	Y	X	F	F	A	M	L	C	I	A	S
H	D	W	N	M	O	G	A	M	M	B	O	Í	R
T	M	D	F	U	L	E	N	É	T	G	A	Z	O
Y	J	G	F	F	L	I	M	A	H	G	H	N	K
H	O	M	E	D	E	L	S	A	C	E	U	U	U
E	U	F	A	Ò	T	C	U	C	A	F	E	R	A
À	S	X	E	U	J	T	N	A	M	S	A	Q	I
I	R	I	Y	Y	A	Í	O	M	J	À	X	L	F
H	O	M	E	D	E	L	S	N	A	S	S	O	S
Q	U	I	M	E	R	A	P	B	I	L	M	D	E
F	U	M	E	R	A	R	D	R	A	C	D	D	E
À	D	T	X	W	P	R	T	É	E	G	O	À	B

Sudoku

1	6	3	2	5	4
2	4	5	1	3	6
5	3	6	4	1	2
4	2	1	5	6	3
6	5	2	3	4	1
3	1	4	6	2	5

Enderivalles

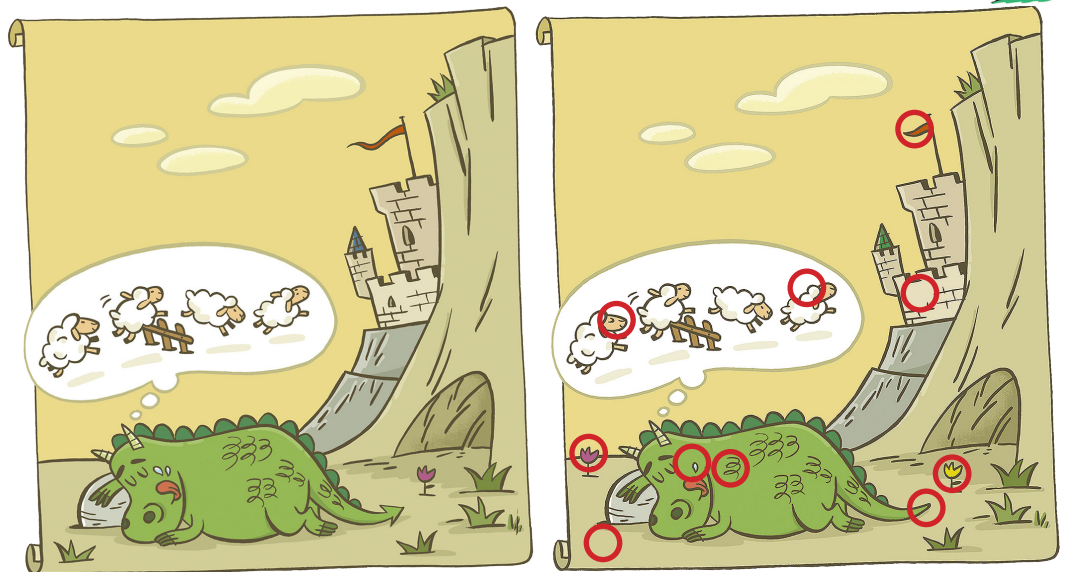
Soc molt petit i esquifit,
mes poso fi a tot escrit.
Endevineu qui és qui?

↳ El punt

En fan els paletes,
fusters i ferrers;
músics i arquitectes,
marins i barbers.
Quina cosa és?

↳ Escales

Traba-hi 10 diferències

Ordena-les alfabèticament

Aranja, kiwi, maduixa, nabiu, pera, plàtan, poma, taronja.